

ΠΟΙΝΙΚΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΔΩΡΟΔΟΚΙΑΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΚΟΛΙΟΚΩΣΤΑ
ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

“Η Σύμβαση του ΟΟΣΑ για τη Δωροδοκία Αλλοδαπών Δημοσίων Λειτουργών στις Διεθνείς Επιχειρηματικές Συναλλαγές (Foreign Bribery) και η πρόσφατη αξιολόγηση της Ελλάδας”

Αθήνα, 30-11-2022

ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΚΑ ΣΩΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΩΞΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ ΔΩΡΟΔΟΚΙΑΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ

- ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ
- ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑ (ΕΡΡΟ)
- ΚΑΤΑ ΤΟΠΟΥΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΕΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΩΝ

Σύστημα συντρεχουσών αρμοδιοτήτων - προνόμιο αρμοδιότητας [άρθρο 35 ΚΠΔ, Καν. (ΕΕ) 2017/1939]

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ (ΕΟΕ)

- Μείζονος ποινικής απαξίας φορολογικά, οικονομικά και συναφή εγκλήματα, εφόσον αυτά τελούνται σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου, ΟΤΑ, ΝΠΔΔ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή βλάπτουν σοβαρά την Εθνική Οικονομία.
- Τα κακουργήματα Υπουργών ή Υφυπουργών που τελούνται επ' ευκαιρία της άσκησης καθηκόντων, τα κακουργήματα πολιτικών και κρατικών αξιωματούχων που τελούνται επ' ευκαιρία ή κατά την ενάσκηση καθηκόντων (Βουλευτές, Ευρωβουλευτές, Υπάλληλοι του Δημοσίου, ΝΠΔΔ, ΟΤΑ, Υπάλληλοι ΝΠΙΔ που ελέγχονται ή χρηματοδοτούνται/επιδοδοτούνται από το δημόσιο και από ΝΠΔΔ

Συνεπώς, η διερεύνηση υποθέσεων παθητικής δωροδοκίας ημεδαπών δημοσίων λειτουργών στις διεθνείς επιχειρηματικές συναλλαγές εμπίπτει ευθέως στις αρμοδιότητες του ΕΟΕ, ενώ η διερεύνηση υποθέσεων ενεργητικής δωροδοκίας αλλοδαπών δημοσίων λειτουργών εμπίπτει μόνο σε περίπτωση συνάφειας ή συμμετοχής, κατά τα οριζόμενα στον ΚΠΔ.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑΣ (ΕΡΡΟ)

Με τον Καν. (ΕΕ) 2017/1939 καθιερώνεται σύστημα συντρέχουσας αρμοδιότητας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και των Εθνικών Εισαγγελικών Αρχών για την καταπολέμηση των εγκλημάτων που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης (μεταξύ των οποίων το αδίκημα της δωροδοκίας ξένων κρατικών λειτουργών που επηρεάζει τα οικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης), το οποίο βασίζεται στο δικαίωμα ανάληψης υπόθεσης που έχει η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία.

ΤΟ ΝΕΟ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΣΜΟ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

Με το ν. 4745/2020 καταργήθηκαν τα Τμήματα των Εισαγγελέων Ειδικών Καθηκόντων [Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος - Εισαγγελέα Διαφθοράς] και δημιουργήθηκε νέο Τμήμα Οικονομικής Εισαγγελίας, με αρμοδιότητα σε όλη την επικράτεια.

→ Στην ουσία οι ανατεθειμένες στον καταργηθέντα Εισαγγελέα Διαφθοράς αρμοδιότητες και εξουσίες μεταβιβάστηκαν στους Εισαγγελείς Οικονομικού Εγκλήματος, ενώ θεσπίστηκαν σοβαρές μεταβολές στην οργανωτική δομή της Εισαγγελίας Οικονομικού Εγκλήματος.

ΤΟ ΝΕΟ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΣΜΟ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

—> Επέρχεται ενοποίηση της δικαιοδοσίας και διεύρυνση της τοπικής δωσιδικίας, γεγονός που εξυπηρετεί την αποδοτικότερη και με ενιαίο τρόπο διερεύνηση των σχετικών υποθέσεων, καθώς και την αποφυγή κατακερματισμού της προδικαστικής έρευνας.

—> Επέρχεται ενοποίηση των Ειδικών Επιστημόνων που υποστηρίζουν πλέον το έργο του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος [Τμήμα Επιστημονικού Προσωπικού - Τμήμα Εμπειρογνωμόνων].

—> Μεταβάλλεται η οργανωτική δομή του θεσμού προς ένα αποτελεσματικό και δικαιοκρατικά φερεγγυότερο σχήμα.

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΠΕΡΑΤΩΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ Ο ΚΑΘΙΕΡΟΥΜΕΝΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΗΣ ΥΠΕΡΒΑΣΗΣ ΑΥΤΗΣ

Στο ν.4855/2021 (άρθρο 101), ορίζεται ότι οι Εισαγγελίες Οικονομικού Εγκλήματος οφείλουν να περαιώσουν την προκαταρκτική εξέταση μέσα σε έξι μήνες, αφότου η δικογραφία περιέλθει σε αυτούς, εκτός αν η φύση της υπόθεσης ή των πράξεων που πρέπει να διερευνηθούν επιβάλλει την υπέρβαση της προθεσμίας αυτής.

Αρμόδιος για να κρίνει το δικαιολογημένο της υπέρβασης είναι της παραπάνω προθεσμίας είναι ο Προϊστάμενος του Τμήματος, ο οποίος σε περίπτωση αδικαιολόγητης υπέρβασης αυτής εξετάζει, εάν συντρέχει περίπτωση ορισμού άλλου εισαγγελέα για το χειρισμό της υπόθεσης.

—> Οριοθέτηση του δικαιοκρατικά εύλογου χρόνου περάτωσης της προκαταρκτικής εξέτασης.

ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΓΙΑ ΚΙΝΗΣΗ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΩΞΕΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΡΜΟΔΙΟ ΚΑΤΑ ΤΟΠΟ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ ΠΡΩΤΟΔΙΚΩΝ

Η νομοθετική επιλογή για μη κίνηση της ποινικής δίωξης από τον ίδιο τον Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος, αλλά για παραγγελία του προς τους αρμόδιους κατά τόπους εισαγγελείς πρωτοδικών για κίνηση της ποινικής δίωξης από αυτούς είναι σύμφωνη:

A] Με την ιεραρχική εξάρτηση των εισαγγελικών λειτουργιών (Η Εισαγγελία Οικονομικού Εγκλήματος εντάσσεται λειτουργικά και υπάγεται στις κανονιστικές ρυθμίσεις της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών).

B] Με τον θεμελιώδη κανόνα του ποινικοδικονομικού μας συστήματος περί της μονοπωλιακής άσκησης της ποινικής δίωξης από τον Εισαγγελέα Πρωτοδικών [με ελάχιστες ρητά προβλεπόμενες εξαιρέσεις].

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΔΩΡΟΔΟΚΙΑΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ

- Εξειδικευμένο αντικείμενο.
- Αποκλειστική απασχόληση και τριετής θητεία των ΕΟΕ.
- Αρμοδιότητα σε όλη την επικράτεια.
- Κατά τεκμήριο αυξημένη εμπειρία και τεχνογνωσία των ΕΟΕ κατά τον χειρισμό των σχετικών υποθέσεων.
- Αυξημένες ανακριτικές δυνατότητες.
- Πλαισίωση από ειδικούς επιστήμονες

→ Ο θεσμός της νέας ΕΟΕ ανταποκρίνεται στα διεθνή πρότυπα για τη σύσταση ειδικών εισαγγελικών σωμάτων για την καταπολέμηση της διαφθοράς και του διεθνικού εγκλήματος.

→ Για την ολοκλήρωση του κανονιστικού εγχειρήματος απαιτείται η ρητή πρόβλεψη του αδικήματος της δωροδοκίας αλλοδαπών δημοσίων λειτουργών στο άρθρο 35 του ΚΠΔ.